

Днес, 12.03.2024 г., във връзка с постъпило в Министерство на околната среда и водите (МОСВ) уведомление за инвестиционно предложение (ИП) за изграждане на блок 8 на АЕЦ „Козлодуй“, на основание чл. 5, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС, обн. ДВ., бр. 25 от 18 март 2003 г., изм. и доп.), МОСВ информира за следното:

I. По отношение на изискванията на глава шеста на Закона за опазване на околната среда (ЗООС):

Съгласно представената информация, се предвижда проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на ново ядрено съоръжение - 8 блок на площадката на АЕЦ „Козлодуй“, с инсталирана електрическа мощност около 1200 MW. Технологиата, която ще се използва за производството на електроенергия от ядрен източник, ще бъде реактор с лека вода, под налягане (от типа PWR - Pressurised Water Reactor). В качеството на топлоносител и забавител се ползва лека вода. Горивото е слабообогатен уран, под формата на уранов диоксид. В активната зона на ядрения реактор протича верижна реакция на деление на атомните ядра на горивото и превръщане на освободената енергия в топлина, която се акумулира от топлоносителя. Теплоносителят я отдава в парогенераторите, при което се получава водна пара. Кинетичната енергия на парата се отдава върху лопатките на парната турбина, механичната енергия на въртеливото движение и се трансформира в електрическа енергия в електрически генератор. Циркулационното водоснабдяване на блока ще се осигурява от река Дунав. Заустването на отпадъчни води на АЕЦ „Козлодуй“ се осъществява чрез съществуващите хидротехнически съоръжения и канализационна мрежа на АЕЦ „Козлодуй“. Течните и твърди радиоактивни отпадъци ще се предават на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“ за последващо третиране, кондициониране и съхранение.

Инвестиционното предложение самостоятелно попада в обхвата на т. 2.2 от Приложение № 1 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и на основание чл. 92, т. 1 и т. 2 на същия закон подлежи на задължителна оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС).

Съгласно разпоредбата на чл. 94, ал. 1, т. 4 и т. 5 на ЗООС, компетентен орган за вземане на решение по ОВОС е министърът на околната среда и водите, тъй като:

- С Решение на Министерски съвет № 526/02.08.2023 г. енергиен обект – нова ядрена централа, на избраната от „АЕЦ Козлодуй-Нови мощности“ ЕАД и одобрена от Агенцията за ядрено регулиране площадка № 2 е обявена за обект с национално значение и за национален обект.

- Реализацията на инвестиционното предложение предполага значително въздействие върху околната среда на територията на други държави.

На основание на изискванията на чл. 4а, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда /Наредбата за ОВОС/, постъпилата документация е изпратена на директора на Басейнова дирекция „Дунавски район“ за изразяване на становище, относно допустимостта на инвестиционното предложение спрямо режимите, определени в утвърдените планове за управление на речните басейни (ПУРБ) и планове за управление на риска от наводнения (ПУРН). Предвид полученото в МОСВ становище на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (копие от което е приложено за възложителя), реализирането на инвестиционно предложение не се очаква да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми и същото е допустимо спрямо мерките за опазване на околната среда, заложили в ПУРБ 2016-2021 г. и в ПУРН 2022-2027 г. на Дунавски район, при спазване на мерките и законовите изисквания посочени в становището.

II. По отношение на изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

За ИП „Изграждане на нова ядрена мощност от ново поколение с инсталирана електрическа мощност около 1200 MW (7-ми блок) на площадката на АЕЦ Козлодуй” е проведена процедура по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), приключила с Решение по оценка на въздействието върху околната среда № 1-1/2015 г. на министъра на околната среда и водите, което съгласно уведомлението е влязло в сила през 2019 г.

Площадка № 2, одобрена с Решение № 1-1/2015 г. на МОСВ, на която ще бъде разположен и 8-ми блок, предмет на настоящото ИП, не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), както и в границите на защитени зони от екологична мрежа Натура 2000, по смисъла на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Най-близко разположените защитени зони са: BG0002009 „Златията” за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-548/05.09.2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 83/23.09.2008 г.), изм. със Заповед № РД-69/28.01.2013 г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр. 10/05.02.2013 г.) и Заповед № РД-1039/03.11.2022 г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр. 89/08.11.2022 г.) и защитени зони BG0000614 „Река Огоста” и BG0000533 „Острови Козлодуй” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявени съответно със Заповед № РД-322/02.05.2023 г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр. 42/12.05.2023 г.) и Заповед № РД-298/31.03.2021 г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр. 48/08.06.2021г.) изм. със Заповед № РД-1066/07.11.2022 г. на министъра на ОСВ (обн., ДВ, бр. 90/11.11.2022 г.).

Инвестиционното предложение попада в обхвата на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, ДВ бр.73/2007 г., изм. и доп., ДВ, бр. 3/2011 г.) и подлежи на процедура по оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горесцитираните защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4 във връзка с ал. 1 от ЗБР.

След преглед на представената документация и на основание чл. 39, ал. 3 от горесцитираната Наредба, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е направена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ИП „Изграждане на ново ядрено съоръжение – 8-ми блок на площадка на АЕЦ „Козлодуй“ има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в BG0002009 „Златията”, BG0000533 „Острови Козлодуй” и BG0000614 „Река Огоста”, поради следните мотиви:

1. Площадката, предмет на инвестиционното предложение, се намират в близост до защитени зони BG0002009 „Златията” за опазване на дивите птици и BG0000533 „Острови Козлодуй” и BG0000614 „Река Огоста” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, поради което е възможно индиректно повлияване следствие антропогенния натиск, както при строителството така и при експлоатацията на новата ядрена мощност.
2. Предвид характера и спецификата на инвестиционното предложение, дългосрочния експлоатационен срок (60 години) на новата ядрена мощност, има вероятност при строителството и експлоатацията ѝ да има дълготрайно безпокойство и неблагоприятно въздействие върху видовия състав и числеността на животински видове, предмет на опазване в трите защитени зони.
3. Предполага се дълготрайно, косвено въздействие при реализацията на инвестиционното предложение върху защитена зона BG0002009 „Златията” за опазване на дивите птици, намираща се в непосредствена близост до площадката, при което е възможно увреждане на нейни ключови елементи.

4. Възможно е да се създадат предпоставки за промяна във фона на радиация, дължаща се на изграждане на новата мощност за производство на електроенергия от ядрен източник, както и промяна в параметри на река Огоста и река Дунав и влошаване на състоянието на местообитанията и видовете (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитени зони BG0000533 „Острови Козлодуй” и BG0000614 „Река Огоста”.

5. Възможно е генериране на емисии (газообразни, течни или твърди), замърсяващи компонентите и факторите на околната среда (почвите, водите, въздуха, вредни физични фактори-шум, вибрации и радиация), по време на всички режими на експлоатация, вкл. и извеждане от експлоатация, събития и при евентуални аварии на новата ядрена мощност, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, които са предмет на опазване в трите защитени зони.

6. Възможни са отрицателни кумулативни въздействия върху защитените зони в резултат от сумирането на ефекта от реализацията и експлоатацията на настоящото ИП когато към него се прибави ефекта от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения (повишаване на топлинната мощност на реакторните установки на блокове 5 и 6, изграждане на съоръжение за плазмено изгаряне, третиране и кондициониране на радиоактивни отпадъци, извеждане от експлоатация на блокове от 1 до 4 и др. дейности).

III. По отношение на изискванията на Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст:

Предвид, че ИП за „Изграждане на ново ядрено съоръжение – 8-ми блок на площадка на АЕЦ „Козлодуй“ попада в обхвата на т. 2. от Приложение I на Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст и същата предполага значително въздействие върху околната среда на територията на друга държава, на основание чл. 98, ал. 1 от ЗООС е изисквано да се изготви и представи в МОСВ информация (на английски език) във формата, приета с решение I/4 на Първата среща на страните по Конвенцията по ОВОС в трансграничен контекст. Формата е достъпна в интернет на адрес: <http://www.unesc.org/env/eia/notification.htm>. Предоставената информация ще бъде изпратена на Република Румъния, Република Австрия, Република Гърция, Република Сърбия и Република Северна Македония.

Република България ще отправи запитване с информационно писмо към останалите страни по Конвенцията по ОВОС относно желание от тяхна страна да бъдат нотифицирани. При заявено желание, същите ще бъдат уведомени по съответния ред.

При заявено участие от страна на някоя от съседните на България държави или на някоя от останалите страни по Конвенцията по ОВОС в процедурата, изразените от тях становища, както и резултатите от всички проведени в Република България консултации, се съобразяват при разработването на документацията по ОВОС, както и националната процедура по ОВОС следва да бъде съобразена и да отчита и трансграничните аспекти, съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 1, буква „б“ от Наредбата за ОВОС.

Копие от писмото е изпратено до РИОСВ-Враца, Басейнова дирекция „Дунавски район“, община Козлодуй, кметство с. Хърлец.

отг. от МОСВ на 11.03.2024 г.